

MERAPATKAN JURANG KETAKSAMAAN

**MELINDUNGI KESAMARATAAN
DALAM KEMAKMURAN**

YB DATUK SERI PANGLIMA ABDUL RAHMAN DAHLAN

Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Unit Perancang Ekonomi

Dalam usaha meningkatkan keterangkuman menuju ke arah sebuah masyarakat yang saksama, Kerajaan terus meletakkan fokus dalam usaha menangani keperluan kumpulan sasar yang dikenal pasti, termasuk golongan Bumiputera. Sejak pelancaran Dasar Ekonomi Baharu (DEB) pada 1971, pelbagai inisiatif telah dilaksanakan bagi menyokong agenda Bumiputera untuk meningkatkan taraf kehidupan dan mengurangkan ketidakseimbangan sosioekonomi. Kemiskinan dalam kalangan Bumiputera telah berkurang dari 64.8% pada tahun 1970 kepada 0.5% pada tahun 2016, dan purata pendapatan isi rumah kasar bulanan bagi Bumiputera telah meningkat dari RM172 pada tahun 1970 kepada RM6,267 pada tahun 2016.

Walaupun negara terus berkembang maju, penglibatan Bumiputera dalam ekonomi masih rendah. Oleh itu, usaha yang berterusan perlu bagi memastikan komuniti Bumiputera mendapat akses yang lebih saksama kepada peluang ekonomi. Dalam hal ini, Kerajaan melalui TERAJU telah menggerakkan dan menerajui pelaksanaan SRI Merapatkan Jurang Ketaksamaan (Narrowing Disparity SRI) dengan berpegang kepada “pembangunan saksama” sebagai prinsip utama dalam memastikan perancangan inklusif dan pertumbuhan ekonomi yang seimbang.

SRI ini telah merintis jalan ke arah pembangunan komuniti Bumiputera. Pelaksanaan Pelan Hala Tuju Transformasi Ekonomi Bumiputera (Bumiputera Economic Transformation Roadmap, BETR) 1.0 pada tahun 2011 telah berjaya menangani isu asas yang dihadapi oleh komuniti Bumiputera secara tuntas dengan matlamat untuk memangkin kekayaan Bumiputera. Setakat ini hasilnya amat menggalakkan, dengan pewujudan peluang perniagaan, pekerjaan dan pendidikan untuk komuniti Bumiputera. Sehingga tahun 2017, sejumlah RM122.2 bilion peluang perniagaan telah diwujudkan untuk Bumiputera melalui inisiatif-inisiatif yang dijalankan di bawah BETR 1.0.

Pada 19 April 2017, YAB Perdana Menteri telah melancarkan Transformasi Kesejahteraan Bumiputera (TKB) sebagai peluasan BETR 1.0. BETR 1.0 lebih tertumpu kepada penghasilan kekayaan, manakala fokus TKB adalah untuk meningkatkan kesejahteraan Bumiputera dalam semua aspek kehidupan. Majlis Ekonomi Bumiputera (MEB) memberi panduan berkaitan polisi dan inisiatif bagi melaksanakan TKB. Inisiatif-inisiatif TKB dituju untuk memberi penekanan khusus kepada wanita, belia dan Bumiputera di Sabah dan Sarawak.

Kerajaan juga komited untuk membolehkan syarikat Bumiputera menembusi pasaran antarabangsa. Dalam hal ini, RM100 juta telah diperuntukkan kepada TERAJU untuk melaksanakan pelbagai program eksport untuk PKS Bumiputera. TERAJU International dilancarkan pada tahun 2017 untuk memainkan peranan sebagai pemudah cara bagi menghubungkan pengeksport Bumiputera ke arena global selain memperkukuhkan daya saing syarikat Bumiputera melalui pembinaan keupayaan yang merupakan perkara penting dalam pasaran antarabangsa.

Sambil kita melangkah ke hadapan, penekanan haruslah diletakkan pada transformasi penetapan minda Bumiputera untuk mengurangkan kebergantungan pada bantuan kewangan dan meningkatkan daya saing melalui pembangunan kapasiti dan keupayaan serta inovasi. Hanya dengan cara ini kita boleh meningkatkan kesejahteraan dalam kalangan Bumiputera dengan mampan.

MEMPERKASA MODAL INSAN

Pembangunan pendidikan dan penambahbaikan kemahiran adalah elemen penting untuk terus meningkatkan pemilikan kekayaan dan penglibatan komuniti Bumiputera dalam ekonomi. Dalam hal ini, Yayasan Peneraju Pendidikan Bumiputera (Yayasan Peneraju) adalah badan yang telah diberi mandat untuk meningkatkan mutu, bilangan dan kerelevanan bakat Bumiputera selaras dengan usaha Kerajaan untuk memangkin pewujudan pekerjaan berkemahiran sejajar dengan transformasi Malaysia menjadi negara berpendapatan tinggi. Sebanyak RM419 juta telah diperuntukkan, melalui pembiayaan Kerajaan dan swasta bagi tiga program teras di bawah Yayasan Peneraju iaitu Peneraju Skil, Peneraju Profesional dan Peneraju Tunas. Selepas lebih lima tahun beroperasi, Yayasan Peneraju telah mendaftarkan 17,700 pelajar di bawah lebih 205 program intervensi. Daripada jumlah ini, 3,900 pelajar didaftarkan di bawah Peneraju Tunas, 10,300 pelajar di bawah Peneraju Skil dan 3,500 pelajar lagi didaftarkan di bawah Peneraju Profesional.

“Selepas lebih lima tahun beroperasi, Yayasan Peneraju telah mendaftarkan 17,700 pelajar di bawah lebih 150 program intervensi.”

Di samping menyediakan peluang pendidikan untuk masyarakat Bumiputera, Yayasan Peneraju juga memberi tumpuan kepada pemupukan disiplin yang lebih tinggi, etika, kesedaran diri dan sosial, selain memperkukuhkan kemahiran insani berkaitan kerja (*work-relevant soft skills*) dan menyediakan latihan semasa kerja agar para pelajar lebih bersedia untuk dunia pekerjaan. Keterlibatan yang lebih rapat dengan industri adalah untuk memastikan siswazah dilengkapi dengan kemahiran yang relevan. Pada masa hadapan, Yayasan Peneraju berhasrat untuk membangunkan dan melaksanakan program untuk bidang sasaran baharu yang memerlukan intervensi seperti pendidikan aliran agama, tenaga kerja untuk industri dan teknologi yang baharu serta menyediakan program yang khusus untuk kumpulan terpilih seperti Orang Asli, asnaf (penerima zakat) dan banduan.

Pada masa ini, sebilangan besar syarikat Bumiputera terlibat dalam projek bernilai rendah disebabkan

Program peningkatan keusahawanan oleh INSKEN.

oleh keupayaan dan kebolehan yang terhad. Dalam usaha untuk merangsang saiz dan kebolehan syarikat Bumiputera, INSKEN, sebuah unit di bawah TERAJU, memainkan peranan penting dalam membangunkan keupayaan syarikat Bumiputera dan memastikan syarikat-syarikat Bumiputera setanding dengan pesaing di pasaran. Sehingga tahun 2017, 325 syarikat telah mencatatkan peningkatan hasil minimum sebanyak 10%, melebihi sasaran 300 perniagaan sepanjang program INSKEN500. Keseluruhannya, 28,330 usahawan telah mendapat manfaat daripada 1,109 program INSKEN yang dilaksanakan di seluruh negara secara usaha sama dengan pelbagai entiti persekutuan dan negeri.

Dalam bidang korporat pula, INSKEN telah bekerjasama dengan Talent Corporation Malaysia Berhad (TalentCorp) dan Unit Perancang Ekonomi Negeri Sabah (UPEN Sabah) untuk menjalankan Program Pembangunan Bakat Syarikat Berkaitan Kerajaan Sabah (Sabah GLC Talent Development Programme) yang bertujuan untuk membentuk modal insan dalam kalangan pemegang jawatan pengurusan kanan di Sabah. Individu-individu terpilih ditempatkan di syarikat berkaitan kerajaan (GLC) yang terpilih dan mereka dilatih selama enam bulan untuk memperoleh pemahaman yang lebih mendalam mengenai amalan terbaik dalam GLC. Program ini juga membolehkan pemindahan pengetahuan dan teknologi antara GLC berhubung pembangunan organisasi dan pelaksanaan dan penyampaian projek.

Sebagai Sekretariat untuk Program Pembangunan Bakat GLC, TalentCorp bertanggungjawab dalam pelaksanaan dan pemantauan program ini, termasuk mengatur strategi terbaik untuk membentuk bakat terulung, menetapkan kriteria pemilihan dan memadamkan calon dengan GLC yang sesuai melalui penilaian profil. Pada September 2017, dua calon Program Pembangunan Bakat GLC Sabah telah memulakan latihan enam bulan mereka di dua buah GLC iaitu Khazanah Nasional Berhad dan TERAJU.

MERANGSANG EKONOMI BUMIPUTERA

Pada tahun 2017, peluang perniagaan bernilai RM80.47 bilion diwujudkan untuk syarikat Bumiputera melalui dua program pengantara - Dana Mudahcara dan program Carve-out & Compete. Melalui Dana Mudahcara, pelaburan swasta bernilai RM14.44 bilion telah dijana daripada kelulusan pembiayaan bernilai RM1.73 bilion untuk 455 syarikat dan 538 projek. Di bawah program Carve-out & Compete, dua projek dikenal pasti pada tahun 2017 - projek peluasan LRT3 dan projek Lebuh Raya Pan Borneo Sabah - masing-masing menyediakan pakej kerja bernilai RM7.12 bilion dan RM3.9 bilion yang akan ditawarkan kepada syarikat Bumiputera. Sejak tahun 2012, sejumlah RM66.03 bilion nilai kontrak telah diusahakan untuk syarikat Bumiputera melalui program Carve-out & Compete.

Untuk meningkatkan penglibatan Bumiputera dalam projek infrastruktur mega, RM500 juta telah disediakan untuk kontraktor tempatan di bawah Program Pembiayaan Kontraktor Pan Borneo Highway (PPKPBH). Dana disediakan melalui kerjasama dengan SME Bank, RHB Islamic dan Credit Guarantee Corporation.

Sementara itu, bagi memastikan dana Kerajaan digunakan dengan cekap, TERAJU telah memperkenalkan penggunaan dana Kerajaan sebagai cagaran yang boleh dimanfaatkan oleh institusi kewangan untuk menyediakan pembiayaan kepada syarikat yang layak. Pembiayaan ini disediakan melalui program seperti Dana TeraS, Dana Pengembangan Perniagaan (Business Expansion Fund), Dana Ekuiti PKS Bumiputera (Bumiputera SME Equity Fund) dan Dana Teknologi Bumiputera (Bumiputera

Technology Fund). Hasilnya, daripada dana permulaan dari Kerajaan bernilai RM444 juta, syarikat-syarikat Bumiputera telah menerima RM1.62 bilion dalam bentuk pembiayaan, setara dengan pengganda pembiayaan 3.65 kali berbanding dengan sasaran tiga kali.

Walau bagaimanapun, kadar pemanfaatan dana didapati rendah dan syarikat-syarikat didapati kurang sedar tentang program-program yang sedia ada. Sebagai usaha untuk menangani cabaran ini, TERAJU sering bekerjasama dengan rakan pembiayaannya untuk melaksanakan program kesedaran.

Usaha di bawah BETR 1.0 juga termasuk meningkatkan ekuiti korporat Bumiputera melalui Skim Jejak Jaya Bumiputera (SJJJB). Pada tahun 2017, dua syarikat Bumiputera - GFM Services Bhd dan Serba Dinamik Holding Bhd - telah tersenarai di Bursa Malaysia pada bulan Januari dan Februari. Sejak itu, kedua-dua syarikat telah menyaksikan permodalan pasaran mereka meningkat melebihi 50%. Serba Dinamik, yang telah memperoleh RM2 bilion daripada tawaran awam awal (IPO) yang dilaksanakannya, telah menyaksikan permodalan pasarnya berkembang kepada RM4.3 bilion sehingga tahun 2017, manakala GFM Services memperoleh RM162.6 juta semasa IPO dan mencatatkan permodalan pasaran sebanyak RM214.1 juta pada tahun yang sama.

Usaha untuk memperkasa Bumiputera hendaklah diiktiraf sebagai agenda nasional. Demi memperluaskan capaiannya ke seluruh negara, TERAJU telah bekerjasama dengan berbilang agensi untuk mengagihkan Dana Pembangunan Usahawan Bumiputera (DPUB). Agensi yang terlibat termasuklah Lembaga Pelaksanaan Koridor Utara (NCIA), Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC), Lembaga Pembangunan Wilayah Iskandar (IRDA), Pihak Berkuasa Pembangunan Ekonomi dan Pelaburan Sabah (SEDIA), Kementerian Pembangunan Perindustrian dan Usahawan Sarawak (MIED), Sedcovest Holdings Sdn Bhd (Sedcovest), sebuah agensi Kerajaan Negeri di Sabah, dan Yayasan Sabah. Dana berjumlah RM15 juta diperuntukkan bagi setiap koridor untuk digunakan sebagai dana usahawan, latihan dan penubuhan pusat inovasi komuniti, pembangunan infrastruktur dan pusat inkubator. Sejumlah RM110 juta telah disalurkan kepada para usahawan sejak tahun 2015. Sehingga kini, 11,488 usahawan dari telah mendapat manfaat daripada program-program di bawah DPUB yang dilaksanakan merentasi semua koridor.

Kerajaan terus bersikap inklusif dalam melaksanakan inisiatif untuk memperkasa Bumiputera dan telah merumuskan strategi untuk menaikkan taraf usahawan mikro Bumiputera. Oleh itu, pelbagai inisiatif telah dibangunkan untuk membantu mereka yang tergolong dalam segmen ini, terutama sekali usahawan mikro di koridor-koridor ekonomi dengan penekanan diberikan

YAB Tan Sri Datuk Seri Panglima Musa Aman melihat lakaran pelan pembangunan semula Anjung Usahawan Tanjung Lipat.

kepada Sabah dan Sarawak. Salah satu inisiatif tersebut termasuklah pembangunan semula Anjung Usahawan Tanjung Lipat dengan peruntukan RM13.5 juta melalui kerjasama dengan Sedcovest. Bangunan berkeluasan 51,130 kaki persegi itu dibina semula dan diberi wajah baharu dengan tujuan mewujudkan sebuah pusat perniagaan yang selesa dan terancang untuk usahawan Bumiputera dalam sektor makanan dan minuman, peruncitan dan perkhidmatan. Adalah diharapkan dengan pembangunan persekitaran perniagaan seperti ini, pembangunan di kawasan sekitarnya dan industri pelancongan di Kota Kinabalu akan lebih giat berkembang. Pembangunan semula Anjung Usahawan Tanjung Lipat bermula pada September 2017 dan disasarkan siap pada Disember 2018. Projek pembangunan semula ini akan memberi peluang perniagaan kepada 64 usahawan di sekitar kawasan tersebut dan dijangka akan mewujudkan 200 pekerjaan tambahan untuk penduduk setempat.

Usahawan Bumiputera yang muda, inovatif dan berdaya cipta serta syarikat permulaan juga diberi peluang untuk merealisasikan idea mereka melalui Skim Usahawan Permulaan Bumiputera (SUPERB). Sehingga Disember 2017, 201 pemenang telah dikenal pasti, melayakkan mereka untuk menerima peruntukan geran berjumlah RM79.8 juta melalui kerjasama dengan 10 agensi, iaitu Malaysia Digital Economy Corporation (MDEC), Perbadanan Usahawan Nasional Bhd (PUNB), Technology Park Malaysia, Malaysia Development Ventures, Malaysia Venture Capital Management Bhd (MAVCAP), Malaysian Technology Development Corporation (MTDC), Cradle Fund, Bioeconomy Corporation, MyCreative Ventures dan Kumpulan Modal Perdana.

Kerajaan juga komited untuk membolehkan syarikat Bumiputera menembusi pasaran antarabangsa. Sehubungan dengan itu, RM100 juta telah diperuntukkan untuk melaksanakan pelbagai program eksport untuk PKS Bumiputera. Selaras dengan ini, TERAJU melancarkan TERAJU International pada tahun 2017 yang memainkan peranan sebagai pemudah cara untuk pengeksport Bumiputera melalui pelbagai program dan menghubungkan mereka dengan arena global dengan tujuan untuk memperkukuhkan daya saing mereka dalam pasaran antarabangsa.

Program Inisiatif Bumiputera dalam Globalisasi (Bumiputera Initiative for Globalisation, BIG) dan Dana Pembiayaan Bumiputera (Bumiputera Frontier Financing, BFF) adalah dua program utama di bawah TERAJU International, dengan peruntukan RM50 juta bagi setiap program. BIG merupakan kerjasama antara TERAJU dengan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (Malaysia External Trade Development Corporation, MATRADE) untuk membantu syarikat

yang sudah bersedia untuk mengeksport dan syarikat yang mempunyai produk yang berdaya saing dan mampu menembusi pasaran antarabangsa. Program ini menetapkan sasaran untuk membentuk lima peneraju global dan 10 peneraju serantau dalam pelbagai sektor.

“ TERAJU melancarkan TERAJU International pada tahun 2017 untuk memainkan peranan sebagai pemudah cara untuk pengeksport Bumiputera melalui pelbagai program dan menghubungkan mereka dengan arena global. ”

Sementara itu, BFF merupakan usaha sama antara TERAJU dan EXIM Bank yang menyediakan kemudahan pembiayaan modal kerja dan perbelanjaan modal kepada pengeksport bagi eksport tidak langsung serta kontrak, projek, atau pelaburan luar negara. Menggunakan dana dari TERAJU sebagai cagaran, EXIM Bank dapat menyediakan kemudahan pembiayaan sebanyak RM150 juta yang membolehkan pengeksport menikmati kadar pembiayaan bersubsidi yang lebih murah, pengurangan dalam keperluan cagaran untuk pembiayaan dan akses kepada produk pembiayaan rentas sempadan bagi mengambil kesempatan ke atas peluang perniagaan baharu.

Untuk meneruskan agenda Bumiputera ini, Unit Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera (UPEB) telah ditubuhkan dalam setiap Kementerian untuk memacu dan menerajui pelaksanaan agenda Bumiputera pada peringkat Kementerian. Kementerian-Kementerian ini perlu menjalankan inisiatif yang menggalakkan agenda Bumiputera dengan penunjuk prestasi utama (KPI) yang dilaporkan kepada MEB dua kali setahun bagi memastikan semua sasaran dicapai.

HALA TUJU EKONOMI BUMIPUTERA 2.0

Pada April 2017, Makmal Sindikasi BETR 2.0 diadakan dan dihadiri oleh lebih 600 wakil dari pihak Kementerian, agensi, usahawan, syarikat berkaitan kerajaan (GLC), syarikat pelaburan berkaitan kerajaan (GLIC) dan NGO. Sejumlah 46 inisiatif diperoleh daripada makmal sindikasi ini, yang membuka jalan untuk YAB Perdana Menteri

memperkenalkan Transformasi Kesejahteraan Bumiputera (TKB). Matlamat TKB adalah untuk memperkenalkan prinsip-prinsip dasar yang akan memperkukuhkan agenda Bumiputera sepanjang 10 tahun yang akan datang, sambil menumpukan perhatian kepada program-program dan inisiatif-inisiatif yang akan dilaksanakan dalam tempoh lima tahun yang akan datang - bermula tahun 2017 sehingga tahun 2021.

Program-program dan inisiatif-inisiatif TKB akan berpedukan prinsip-prinsip dasar yang berikut:

1. Pendapatan sebagai hala tuju sebenar (*true north*) – memperoleh pendapatan purata bulanan RM5,000 untuk Bumiputera dalam lima tahun yang akan datang, merangkumi pendapatan daripada gaji dan bukan gaji.
2. Menggunakan kisah kejayaan sebagai model contoh – gabungan usaha menambah baik program yang sedia ada untuk membuatnya mudah direplika, serta melengkapkannya dengan inisiatif baharu.
3. Menggabungkan sumber kewangan awam dan swasta bagi melahirkan kesan yang lebih besar – menambah pembiayaan untuk golongan B40.
4. Rasionalisasi sistem penyampaian – memastikan manfaat diagihkan dalam kalangan Bumiputera berdasarkan keperluan dan dengan cara yang saksama berlandaskan latar belakang sosioekonomi dan jantina; syarikat Bumiputera yang berada dalam sektor keutamaan diberikan liputan mencukupi.
5. Dasar mesra syarikat Bumiputera mikro dan kecil – TERAJU akan bekerja sama dengan organisasi Kerajaan utama serta GLC bagi mempelopori dasar mesra syarikat Bumiputera mikro dan kecil dalam aspek perolehan dan projek.
6. Penekanan terhadap pemerkasaan wanita.
7. Belia Malaysia dan kesediaan untuk teknologi berdaya ubah – program-program seperti SUPERB untuk generasi muda perlu diteruskan dan dipertingkatkan agar negara bersedia untuk inovasi akan datang yang mencetus perubahan (*game-changing*).
8. Agenda Bumiputera perlu ditanamkan dalam aktiviti arus perdana di Kementerian-Kementerian dan agensi.

Pendekatan yang diambil oleh TKB untuk transformasi Bumiputera adalah untuk memperjuangkan rakyat dengan matlamat untuk meningkatkan status Bumiputera. Pendekatan ini berteraskan lima bidang: menaikkan taraf syarikat Bumiputera, memperkasa modal insan, meningkatkan daya saing Bumiputera, membolehkan mobiliti sosial dan memastikan bahawa transformasi Bumiputera adalah menyeluruh dan tuntas.

Sesi sindikasi makmal BETR 2.0 yang diadakan pada April 2017.

MELAKSANAKAN AGENDA BUMIPUTERA PADA SKALA NASIONAL

Program-program di bawah TERAJU telah menyaksikan berbilang kejayaan dan banyak syarikat serta ramai individu Bumiputera telah berjaya meningkatkan pendapatan dan kualiti kehidupan hasil daripada kesan positif program yang dijalankan. Oleh itu, dalam usaha untuk memastikan kemampuhan penambahbaikan ini, TERAJU terus menggalakkan syarikat Bumiputera yang besar dan berjaya untuk mengguna pakai dasar atau rangka program seperti Carve-out & Compete atau melaksanakan program pembangunan vendor mereka sendiri.

Menyahut arahan Kerajaan yang berkuatkuasa pada 1 Ogos 2017 bahawa mana-mana syarikat yang menerima perolehan atau kontrak daripada Kerajaan dikehendaki menyediakan latihan untuk pelatih Skim Latihan 1Malaysia (SL1M) dengan memperuntukkan bajet sebanyak 1% daripada nilai perolehan/ atau kontrak untuk program SL1M, syarikat yang telah menerima dana daripada Kerajaan akan memainkan peranan mereka dalam mengatasi isu pengangguran dan pembangunan modal insan dengan mengambil pelatih SL1M. Ini akan membantu menangani isu pengangguran selain mewujudkan peluang untuk pembangunan kemahiran dalam kalangan belia.

Membangunkan Bidang Horologi di Malaysia

Horologi ialah kajian dan pengukuran masa serta seni penghasilan peralatan jam yang sinonim dengan minat dan pengkhususan warga Switzerland. Walaupun bidang horologi masih agak asing di Malaysia, seorang individu dan pasukannya ingin mengubah kenyataan ini.

“MASA Horlogerie ialah sebuah syarikat pembuat jam tangan istimewa yang diasaskan di Malaysia,” kata Dr. Ahmad Syahid Mohd. Fadzil. “Syarikat yang ditubuhkan pada 31 Ogos 2015 ini merupakan syarikat Bumiputera Malaysia tunggal yang terlibat dalam perniagaan jam tangan mewah buatan Switzerland yang berkualiti tinggi dan eksklusif. MASA Horlogerie mendapat inspirasi daripada warisan dan kesenian pembuatan jam tangan Switzerland yang menjadi pujian ramai, serta keindahan dan kekayaan warisan budaya Malaysia.”

Doktor perubatan yang menggelar dirinya sebagai ‘pengamal horologi, pereka, pembuat jam tangan dan usahawan’ ini ialah salah seorang pemenang program Skim Permulaan Usahawan Bumiputera (SUPERB) yang dilaksanakan di bawah naungan TERAJU dan Jabatan Perdana Menteri. Program ini memberikan geran dan dana untuk membantu syarikat-syarikat permulaan yang diterajui usahawan Bumiputera yang memiliki idea-idea perniagaan yang inovatif dan kreatif.

Cemerlang dengan SUPERB

“Secara jujurnya, saya menyertai program SUPERB kerana ingin menimba pengetahuan keusahawanan profesional, bukan untuk menang,” kata Dr. Ahmad Syahid, seorang graduan Universiti Malaya. “Pengalaman yang saya perolehi daripada program ini sangat berharga! Saya berpeluang mempelajari tentang ekosistem perniagaan permulaan di Malaysia, bertemu peneraju-peneraju industri dan meraih pengetahuan serta bimbingan daripada jurulatih-jurulatih berpengalaman, mentor-mentor dan peserta-peserta lain.”

Budaya tempatan, produk antarabangsa

Dr. Ahmad Syahid sangat berminat untuk merapatkan jurang perniagaan dan pengetahuan di antara Malaysia dan Switzerland dalam bidang horologi dan pada masa yang sama menonjolkan warisan Malaysia yang unik. Jam-jam istimewa dari MASA Horlogerie yang menerapkan ‘Horologi Warisan™’ mendapat sambutan di peringkat domestik dan antarabangsa.

Dr. Ahmad Syahid Mohd. Fadzil, pengasas MASA Horlogerie.

Syarikat ini sedang dalam proses menghasilkan jam-jam bertemakan sejarah seperti siri “Kerabat I” dengan jarum jam “Keris Lok 9” dan muka jam “Songket Bunga Pecah 8” yang pertama di dunia. MASA Horlogerie juga berjaya membangunkan sebuah label sartorial/fesyen eksklusif di bawah jenamanya iaitu MONT/OPHIR™ yang menampilkan nama klasik Gunung Ledang dan kisah legenda emasnya.

“SUPERB bukan sahaja memberikan bantuan kewangan, tetapi apa yang lebih penting, program ini menyediakan platform kepada MASA Horlogerie untuk memantapkan perniagaan, (serta) rangkaian sosial, sesi-sesi pemerikasaan usahawan, dan pementoran secara peribadi dan bertumpu. Melalui program ini juga, kami berpeluang untuk menyumbang semula kepada masyarakat, menzahirkan penghargaan tertinggi kepada negara, budaya dan semangat patriotik melalui horologi,” kata pengasas tersebut. “Program SUPERB telah membuka jalan untuk saya menerokai kebolehan serta potensi diri dalam bidang keusahawanan.”

Perancangan untuk masa hadapan

Dr. Ahmad Syahid percaya bahawa penting untuk kita menyumbang semula kepada masyarakat. Pasukannya kini sedang membangunkan sebuah sukatan pelajaran dan bahan-bahan pembelajaran untuk menggalakkan rakyat Malaysia menyertai pergerakan horologi tempatan. Syarikat ini melatih kakitangan dan pekerja-pekerja pelatuhnya dalam pentadbiran perniagaan antarabangsa, perniagaan horologi serta aspek-aspek teknikal asas dalam pembuatan jam buatan Switzerland. Selain itu, syarikat ini juga bercadang untuk menubuhkan sebuah institut horologi kebangsaan dan sebuah “Switzerland mini” yang bertemakan pelancongan horologi di Malaysia, yang pertama seumpamanya di Asia. Institut ini akan menempatkan sebuah institut pembuatan jam tangan, makmal sumber dan pusat latihan.

Dr. Ahmad Syahid yang memiliki semangat keusahawanan yang tinggi mempunyai perancangan yang besar untuk MASA Horlogerie. “Kami berharap agar dapat membina fasiliti pembuatan jam yang diiktiraf di Malaysia sebelum tahun 2020 untuk mendidik dan melatih bakat-bakat di negara ini dalam bidang horologi. Pada tahun 2018, kami akan mempertingkatkan pengalaman dan sokongan pelanggan dengan pembukaan sebuah galeri yang lebih besar dan sebuah fasiliti pembuatan jam bersebelahannya yang kami gelar “Montres MASA”.

Proses mereka bentuk jam tangan bersama pakar dari Switzerland.

Kepada mereka yang bercita-cita untuk menjadi usahawan yang berjaya, Dr. Ahmad Syahid berkongsi nasihat berikut: “Pengetahuan, ketabahan dan minat yang mendalam amat diperlukan untuk berjaya dalam apa jua bidang atau kerjaya, kerana nilai-nilai ini adalah motivasi yang paling penting. Apabila anda berminat dengan sesuatu yang anda percaya dengan sepenuh hati, anda akan berusaha mencari penyelesaian untuk setiap masalah yang dihadapi. Pengetahuan anda mestilah luas dan janganlah berhenti mengumpul ilmu.”

Jam tangan yang dihasilkan oleh MASA Horlogerie.

DPUB Membantu Perkembangan Perniagaan Usahawan Bumiputera di ECER

Dana Pembangunan Usahawan Bumiputera atau DPUB yang dihasilkan untuk menangani masalah akses kepada dana dan kekurangan modal yang dihadapi oleh golongan Bumiputera telah menerima sambutan yang sangat baik; dan merupakan program yang paling diminati oleh usahawan-usahawan Bumiputera di Wilayah Ekonomi Pantai Timur (East Coast Economic Region, ECER).

En. Mohd Suhaimi Ab Aziz, pengurus projek program pembangunan keusahawanan dalam Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (East Coast Economic Region Development Council, ECERDC) telah terlibat dalam DPUB sejak program tersebut dimulakan. “Saya terlibat dengan kerja-kerja merancang dan merangka polisi, memilih aktiviti, merancang bajet, menghasilkan SOP, serta aktiviti promosi dan kesedaran. Kini, saya menguruskan keseluruhan pelaksanaan program DPUB,” jelas beliau.

Sebagai sebahagian daripada usaha sama strategik bersama Unit Peneraju Agenda Bumiputera (TERAJU) sejak bulan Ogos 2015, DPUB mensasarkan untuk membantu PKS Bumiputera di ECER mengembangkan perniagaan mereka melalui empat inisiatif; pinjaman mudah untuk perusahaan mikro, bantuan peralatan perniagaan, geran pembayaran balik untuk pelabur-pelabur Bumiputera dalam taman-taman perindustrian dan dana pembangunan untuk petani-petani kontrak.

“Secara purata, usahawan-usahawan yang menerima bantuan DPUB berjaya meningkatkan jualan sebanyak 30% selepas hanya enam bulan.”

“Strategi kami adalah untuk mengenal pasti usahawan-usahawan Bumiputera yang mempunyai potensi, kemudian menggalakkan perkembangan organik serta meningkatkan daya saing mereka. Kami juga mengambil kira industri-industri yang kurang mendapat perhatian seperti perkhidmatan penjagaan selepas bersalin dan pengedar-pengedar hasil tani dari rumah, yang mungkin tidak dipertimbangkan untuk pinjaman daripada institusi-institusi kewangan komersial,” jelas Suhaimi.

Setakat bulan Disember 2017, DPUB telah membantu 1,630 orang usahawan ECER yang mana 95% daripada mereka mempunyai keuntungan tahunan di bawah RM300,000 dan 70% daripada usahawan tersebut terlibat dalam industri makanan dan minuman (food and beverages, F&B). “Secara purata, usahawan-usahawan yang menerima bantuan DPUB berjaya meningkatkan jualan sebanyak 30% selepas hanya enam bulan; ada di antara mereka, terutamanya dalam bidang F&B, berjaya meningkatkan jualan sehingga lebih daripada 50%,” tambah En. Suhaimi.

Beliau juga menyatakan bahawa transformasi perniagaan bukan sahaja meningkatkan kualiti hidup mereka, tetapi juga mencipta lebih banyak peluang pekerjaan untuk masyarakat tempatan. “Data kaji selidik kami menunjukkan bahawa secara purata, setiap usahawan telah mencipta tiga peluang pekerjaan baharu; di mana semuanya diisi oleh rakyat tempatan.”

Suhaimi percaya bahawa DPUB serta program-program pembangunan sumber manusia dan keusahawanan yang telah dilaksanakan sejak tahun 2009 telah berjaya merapatkan jurang ekonomi di negara ini, terutamanya di ECER. “Inisiatif-inisiatif yang dijalankan oleh Kerajaan ini telah memberi manfaat kepada kira-kira 11% keseluruhan isi rumah di ECER, dan ini sangat penting memandangkan 97% daripada mereka adalah dari kumpulan B40, dan lebih 85% daripada mereka adalah Bumiputera.”

Namun, beliau juga percaya bahawa Kerajaan perlu menggalakkan penerimaan teknologi dalam kalangan usahawan-usahawan Bumiputera. “Revolusi Industri Keempat bukan sekadar satu konsep. Revolusi ini akan memacu pertumbuhan industri. Kita perlu mengubah corak pemikiran dan persepsi para usahawan agar mereka dapat melihat bahawa teknologi dan automasi sebenarnya mengurangkan kos melalui pendigitalan operasi perniagaan dan peningkatan kecekapan. Oleh itu, Kerajaan perlu menetapkan kriteria-kriteria khusus berkaitan penggunaan automasi industri atau ICT dalam memilih usahawan-usahawan Bumiputera yang layak untuk program-program bantuan kewangan.”

TINJAUAN MASA HADAPAN ▶▶

Pada masa hadapan, TERAJU berhasrat untuk menjadi Pusat Kecemerlangan bagi usahawan Bumiputera yang berperanan untuk membangunkan, mempelopori dan menggunakan program mudah direplika dalam sektor awam dan juga sektor swasta demi meningkatkan usahawan Bumiputera. Program di bawah TERAJU akan juga dipersiapkan untuk bersifat lebih holistik dan terangkum, selari dengan hasrat TKB untuk memperbaiki kesejahteraan komuniti Bumiputera. Penekanan juga akan diletakkan pada pembangunan wanita dan belia.

Selari dengan perkembangan program-program Bumiputera, akan wujud juga keperluan untuk menyelaras dan mentransformasi program pada peringkat Kementerian yang mana amalan terbaik dalam program TERAJU boleh diguna pakai untuk mengurangkan pembaziran dan meningkatkan kecekapan dalam penggunaan sumber.

TERAJU mensasarkan untuk melancarkan Indeks TKB (Bumiputera Well-Being Index) pada Mei 2018. Indeks ini akan diguna pakai untuk mengukur pencapaian dan keberkesanan pelaksanaan dasar-dasar Bumiputera. Penilaian ini amat penting dalam memastikan kualiti program yang dijalankan dan mengenal pasti aspek-aspek yang perlu ditambah baik agar hasil yang positif dijana secara berterusan.
